

Översyn av riktlinjerna för riskfinansiering

Förklarande anmärkning

De föreslagna ändringarna av riktlinjerna för riskfinansiering¹ har en direkt koppling till resultaten av kontrollen av ändamålsenligheten, en omfattande politisk utvärdering av huruvida reglerna för statligt stöd, som ingick i moderniseringen av det statliga stödet, är ändamålsenliga. Resultaten av kontrollen av ändamålsenligheten återfinns i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om kontrollen av ändamålsenligheten, som offentliggjordes den 30 oktober 2020².

Resultaten av utvärderingen av ändamålsenligheten bekräftar att de regler för statligt stöd för riskfinansiering som infördes 2014 överlag fungerade väl och bidrog till att åtgärda det marknadsmisslyckande som hindrade små och medelstora företag i EU från att locka till sig nödvändig finansiering för att de ska växa och lyckas, och detta utan att snedvrida konkurrensen på ett otillbörligt sätt.

Utvärderingen av ändamålsenligheten har dock också visat på behovet av att ytterligare förenkla och förtydliga tillämpningen av reglerna för att underlätta användningen av statliga stödordningar till stöd för riskfinansiering. I detta syfte planeras följande kategorier av riktade ändringar av riktlinjerna för riskfinansiering:

- i. Omformulera de befintliga bestämmelserna för att öka läsbarheten och underlätta tillämpningen, inbegripet konsolidering av befintliga krav för förhandsbedömningen, som för närvarande är spridda mellan olika delar av riktlinjerna (**kategori 1**).
- ii. Ytterligare klargöra innehållet i och nivån på de bevis som krävs för att påvisa ett specifikt marknadsmisslyckande eller ett annat relevant hinder för tillgången till finansiering i linje med befintlig praxis (**kategori 2**).
- iii. Inrikta riktlinjerna på det statliga stödets förenlighet för att undvika överlappningar med tillkännagivandet om begreppet statligt stöd (**kategori 3**).
- iv. Rationalisera befintliga formuleringar och anpassa definitionerna för att öka överensstämmelsen med den allmänna gruppundantagsförordningen utan att ändra innehållet i reglerna (**kategori 4**).

Bestämmelserna i riktlinjerna för riskfinansiering kompletteras av den allmänna gruppundantagsförordningen³, som fastställer förhandsvillkor för förenlighet på grundval av vilka medlemsstaterna kan genomföra statliga stödåtgärder utan förhandsanmälan till kommissionen. Parallellt med översynen av riktlinjerna för riskfinansiering genomför kommissionen en riktad översyn av den allmänna gruppundantagsförordningen, som också kommer att innehålla en riktad ändring av de bestämmelser i den allmänna gruppundantagsförordningen som gäller riskfinansiering och som kommer att säkerställa överensstämmelse med de reviderade riktlinjerna för riskfinansiering.

De reviderade riktlinjerna för riskfinansiering innehåller följande riktade förbättringar:

---

¹ Riktlinjer för statligt stöd för att främja riskfinansieringsinvesteringar (EUT C 19, 22.1.2014, s. 4).

² Tillgängliga online på: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/fitness_check_en.html

³ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1). EUT L 215, 7.7.2020, s. 3.

Kategori 1: omstrukturera bestämmelserna för att öka läsbarheten och underlätta tillämpningen

- a. Ett nytt underavsnitt 4.1 har införts för att konsolidera alla de krav i samband med förhandsbedömningen som i de nuvarande riktlinjerna för riskfinansiering är spridda över flera underavsnitt. Detta innebär inte bara en rationalisering av riskfinansieringsriktlinjernas struktur, utan ger också större medlemsstaterna större tydlighet.
- b. Avsnitt 4 i riktlinjerna för riskfinansiering om den bedömning av förenligheten som är tillämplig på riskfinansieringsstöd som måste anmälas till kommissionen har ändrats för att införliva domstolens dom av den 22 september 2020 i mål C-594/18 P⁴.

Kategori 2: ytterligare klargöra innehållet i och nivån på de bevis som krävs för att påvisa ett specifikt marknadsmisslyckande eller ett annat relevant hinder för tillgången till finansiering i linje med befintlig ärendepaxis

- a. Kontrollen av ändamålsenligheten visade att medlemsstaterna har svårt att kvantifiera finansieringsunderskottet. Kravet på att kvantifiera finansieringsgapet har därför gjorts mer proportionerligt, dvs. det kommer endast att finnas kvar för stödordningar med de största stödbeloppen för individuella stödmottagare. De reviderade riktlinjerna för riskfinansiering kommer därför att ha olika krav beroende på omständigheterna:
  - I de flesta fall (t.ex. små midcap-bolag, innovativa midcap-bolag, företag som får stöd mer än tio år efter registreringen) krävs fortfarande en förhandsbedömning som visar på ett specifikt marknadsmisslyckande (eller ett annat relevant hinder för tillgången till finansiering), men förutsatt att investeringen per företag ligger under tröskelvärdet på 15 miljoner euro i den allmänna gruppundantagsförordningen krävs inte längre någon kvantifiering av finansieringsunderskottet.
  - När det gäller riskfinansieringsåtgärder som avser finansieringsinstrument med deltagande av en privat investerare under de miniminivåer som anges i den allmänna gruppundantagsförordningen, bör förhandsbedömningen dessutom innehålla en detaljerad bedömning av nivån och strukturen på tillhandahållandet av privat finansiering för typen av stödberättigade företag i det relevanta geografiska området och visa att det konstaterade marknadsmisslyckandet eller det andra relevanta hindret inte kan åtgärdas med åtgärder som utformats i enlighet med kraven i den allmänna gruppundantagsförordningen.
  - För riskfinansieringsinvesteringar som överskrider det tak som fastställs per stödberättigat företag i den allmänna gruppundantagsförordningen (dvs. 15 miljoner euro) bör dessutom förhandsbedömningen kvantifiera likviditetsgapet (dvs. nivån på den icke tillgodosedda efterfrågan på finansiering från stödberättigade företag) på grund av det konstaterade marknadsmisslyckandet (eller ett annat relevant hinder).

---

⁴ Domstolens dom av den 22 september 2020, Österrike/kommissionen (Hinkley Point C), mål C-594/18 P, EU:C:2020:742.

Sammantaget minskar detta förslag den administrativa bördan för medlemsstaterna men bibehåller kvantifieringskravet för de stödordningar som ger de största stödbeloppen till enskilda företag. För övriga stödordningar krävs det fortfarande en förhandsbedömning som visar på ett marknadsmisslyckande (eller ett annat relevant hinder) i kombination med andra skyddsåtgärder för att säkerställa att stödet står i proportion till marknadsmisslyckandet (eller det andra relevanta hindret).

- b. När det gäller skatteinstrument, har punkt 149 i riktlinjerna för riskfinansiering hittills begränsat den totala investeringen per stödmottagare till de 15 miljoner euro som föreskrivs i den allmänna gruppundantagsförordningen. För finansieringsinstrument gäller dock inga sådana begränsningar. Därför har denna punkt i riktlinjerna för riskfinansiering anpassats till regeln för finansieringsinstrument och tillåter därför även riskfinansieringsinvesteringar på över 15 miljoner euro för skatteinstrument, om detta kan motiveras på grundval av förhandsbedömningen.

Kategori 3: inrikta riktlinjerna på det statliga stödets förenlighet för att undvika överlappningar med tillkännagivandet om begreppet statligt stöd

År 2016, två år efter ikraftträdandet av 2014 års riktlinjer för riskfinansiering, offentliggjorde kommissionen tillkännagivandet om begreppet statligt stöd som en del av moderniseringspaketet för statligt stöd. I tillkännagivandet om begreppet statligt stöd klargjorde kommissionen sin tolkning av hur begreppet statligt stöd i fördraget ska tolkas, inbegripet när en offentlig stödåtgärd inte utgör statligt stöd på grund av att den genomförs under normala marknadsförhållanden. Den vägledning som ges i tillkännagivandet om begreppet statligt stöd om detta gör det möjligt att stryka avsnitt 2.1 "Kriteriet om en marknadsekonomisk aktör" i de reviderade riktlinjerna för riskfinansiering för att rationalisera innehållet i syfte att fastställa stödåtgärdernas förenlighet med den inre marknaden.

Kategori 4: rationalisera befintliga formuleringar och anpassa definitioner för att öka överensstämmelsen med den allmänna gruppundantagsförordningen

- a. I 2014 års riktlinjer för riskfinansiering ges en ad hoc-definition av innovativa midcap-bolag, dvs. midcap-bolag med forsknings- och utvecklingskostnader (FoU) och innovationskostnader som uppgår till minst 15 % av deras totala driftskostnader under minst ett av de tre åren före den första investeringen inom ramen för den statliga riskfinansieringsåtgärden, eller minst 10 % per år av deras totala driftskostnader under de tre år som föregick den första investeringen inom ramen för den statliga riskfinansieringsåtgärden. I den nuvarande texten föreslås att denna definition anpassas till den allmänna gruppundantagsförordningen genom att "innovativa midcap-bolag" definieras som midcap-bolag, vilka samtidigt är "innovativa företag" i den mening som avses i artikel 2.80 i den allmänna gruppundantagsförordningen. Följaktligen kan fler midcap-bolag betraktas som "innovativa midcap-bolag" och därför vara berättigade till riskfinansieringsstöd enligt riktlinjerna för riskfinansiering, eftersom den innovativa karaktären kan fastställas – som fallet är i den allmänna gruppundantagsförordningen – antingen genom en extern expertutvärdering som intygar denna egenskap eller när FoU-kostnaderna uppgår till minst 10 % av de totala driftskostnaderna under minst ett av de tre år som föregår stödet.
- b. I avsnitt 3 om anmälningspliktigt stöd föreslås att nuvarande punkt 47 c ändras, så att åtgärder som gör att företag kan få riskfinansieringsstöd mer än tio år efter

registreringen kommer att bedömas enligt riktlinjerna för riskfinansiering, medan gränsen enligt de nuvarande reglerna fastställs till mer än sju år efter deras första kommersiella försäljning.

Syftet är att undvika osäkerhet när det gäller identifieringen av den ”första kommersiella försäljningen”, såsom påpekades i samband med utvärderingen av ändamålsenligheten. Att ersätta datumet för ”den första kommersiella försäljningen” med ”registreringsdatum” som startdatum för den period under vilken företag i allmänhet kan få riskfinansieringsstöd kommer att förenkla tillämpningen av reglerna, eftersom det är enklare att tolka registreringen än ”den första kommersiella försäljningen”. För stödberättigade företag som inte ska registreras kan tioårsperioden för stödberättigande anses börja löpa från den tidpunkt då företaget antingen inleder sin ekonomiska verksamhet eller är skyldigt att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet. Dessutom är användningen av registreringsdatumet som utgångspunkt förenlig med vissa bestämmelser i den allmänna gruppundantagsförordningen (t.ex. artikel 22 om startstöd).

Det föreslås att den relevanta tidsperioden förlängs från sju till tio år för att inte i praktiken förkorta den period under vilken rätten till stöd kan komma i fråga, eftersom registreringen vanligtvis sker före den första kommersiella försäljningen. I detta sammanhang pekar den studie som genomfördes i utvärderingen på tio år som lämplig avgränsning för stödberättigande, eftersom det är mer sannolikt att små och medelstora företag som är tio år eller yngre har problem med att få tillgång till finansiering, jämfört med mer erfarna små och medelstora företag.